

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 137

van **LOES VANDROMME**

datum: 9 november 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Buitengewoon basis- of secundair onderwijs - Afwijkingslestijden, -lesuren en -uren

Volgens de omzendbrief NO/2006/02 biedt de overheid scholen voor buitengewoon basis- of secundair onderwijs de mogelijkheid om bijkomende lestijden, lesuren en/of uren aan te vragen. Die verruiming van middelen is bedoeld om in lokale noodsituaties hulp te bieden en de kwaliteit van het buitengewoon onderwijs te vrijwaren wanneer die door bijzondere omstandigheden in het gedrang zou komen.

Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn voor scholen met in verhouding een grote stijging van het leerlingenaantal ten opzichte van de teldag waarop het lestijden- of lesuren/urenpakket berekend werd.

Ook scholen met een heel specifieke werking voor jongeren met een ernstige en/of meervoudige beperking kunnen in aanmerking komen.

Het contingent van die bijkomende betrekkingen is beperkt en wordt per onderwijsnet berekend op 0,475 procent van het organiek personeelskader van het voorgaande schooljaar.

De toekenning van die afwijkingsuren gebeurt op basis van advies en in overleg met de onderwijsverstreckers. Dat overleg vond dit schooljaar op 25 september 2020 plaats.

1. Hoeveel afwijkingslestijden, -lesuren en -uren zijn er in totaal toegekend voor het schooljaar 2020-2021?
2. Waar werden die extra's toegekend? Graag een overzicht per onderwijsverstrekker, per niveau en per provincie.
3. Ter vergelijking ontvang ik graag een overzicht van bovenvermelde gegevens voor de voorbije vijf schooljaren.
4. Welke (categorieën van) 'bijzondere omstandigheden' die ervoor zouden kunnen zorgen dat de onderwijskwaliteit moet inboeten, worden aangehaald bij de aanvragen van extra uren? Zijn er ook 'bijzondere omstandigheden' die niet gegrond worden verklaard?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 137 van 9 november 2020

van **LOES VANDROMME**

1. Voor het schooljaar 2020-2021 werden in totaal 849 afwijkingslestijden en -uren toegekend aan het buitengewoon basisonderwijs en 838 afwijkingslesuren en -uren aan het buitengewoon secundair onderwijs.

2-3. In de tabellen hieronder kan de Vlaams volksvertegenwoordiger het totaal aantal toegekende afwijkingslestijden, -uren en -lesuren terugvinden voor de laatste vijf schooljaren. Deze gegevens komen uit de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). De AGODI-databanken werden geraadpleegd op 23/11/2020.

AGODI deelt, zoals gevraagd, de data op per onderwijsniveau, per onderwijsverstrekker en per provincie. De eerste twee tabellen schetsen de situatie in het buitengewoon basisonderwijs. De laatste twee tabellen zoomen in op het buitengewoon secundair onderwijs.

Tabel 1: Verdeling van de toegekende afwijkingslestijden en -uren in het buitengewoon basisonderwijs per onderwijsverstrekker

Onderwijsverstrekker	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Vrij onderwijs	516	510	443	445	458
Officieel onderwijs	123	120	110	112	115
GO!	281	272	240	269	276
Totaal	920	902	793	826	849

Tabel 2: Verdeling van de toegekende afwijkingslestijden en -uren in het buitengewoon basisonderwijs per provincie

Provincie	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Antwerpen	231	279	257	207	164
BHG	74	81	0	0	64
Limburg	117	42	31	163	16
Oost-Vlaanderen	195	148	140	152	184
Vlaams-Brabant	108	155	99	73	140
West-Vlaanderen	195	197	266	231	281
Totaal	920	902	793	826	849

Tabel 3: Verdeling van de toegekende afwijkingslestijden en -uren in het buitengewoon secundair per onderwijsverstrekker

Onderwijsverstrekker	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Vrij onderwijs	505	503	476	469	490
Officieel onderwijs	99	100	93	93	104
GO!	227	240	219	227	244
Totaal	831	843	788	789	838

Tabel 4: Verdeling van de toegekende afwijkingslestijden en -uren in het buitengewoon secundair onderwijs per provincie

Provincie	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Antwerpen	256	212	234	113	196
BHG	40	39	26	17	27
Limburg	88	142	151	116	157
Oost-Vlaanderen	175	165	192	287	181
Vlaams-Brabant	147	107	101	99	87
West-Vlaanderen	125	178	84	157	190
Totaal	831	843	788	789	838

4. Bij het beoordelen van de aanvragen voor afwijkingslestijden, -uren en -lesuren wordt rekening gehouden met een aantal criteria die in de loop van de jaren tot stand zijn gekomen in samenspraak met de onderwijskoepels, het GO! en de toenmalige kabinetten van Onderwijs. Deze criteria bieden handvatten om alle aanvragen op een gelijkwaardige manier te behandelen.

Een gunstig advies kan worden verleend:

- Aan de enige opleidingsvorm in de provincie (voor Vlaams-Brabant inclusief het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) en per groep, wanneer het leerlingenaantal in deze opleidingsvorm niet toelaat het onderwijs op een verantwoorde wijze te organiseren;
 - Aan een opleidingsvorm die voldoet aan de rationalisatienorm maar waarvan het leerlingenaantal en/of de leerlingenkenmerken niet toelaten het onderwijs op een verantwoorde wijze te organiseren;
 - Aan scholen met leerlingen met een meervoudige handicap, bijvoorbeeld:
 - In type 4 wanneer, binnen een kleine groep, leerlingen met sterk uiteenlopende mentale mogelijkheden moeten opgevangen worden;
 - In type 2, wanneer leerlingen met sterk uiteenlopende mogelijkheden moeten opgevangen worden;
 - Aan doofblinden, leerlingen met ASS, ... op voorwaarde dat de school aantoonbare inspanningen levert om aan de opvoedings- en onderwijsbehoeften van deze leerlingen tegemoet te komen (nascholing personeel, inspanningen schoolbestuur, structurele en onderwijsinhoudelijke aanpassingen, ...).;
 - Aan scholen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad;
 - Aan scholen ontstaan uit de fusie van twee scholen waardoor in de tweede vestigingsplaats een verantwoordelijke als plaatsvervanger voor de directeur kan aangeduid worden;
 - Aan scholen met minstens 10% aangroei van leerlingen (of minimum +20 leerlingen) om tegemoet te kunnen komen aan de grootste pedagogische noden;
- Opmerking:** Wat betreft het schooljaar 2020-2021 kwam dit criterium niet in aanmerking voor de toekenning van afwijkingslestijden en -uren aan scholen buitengewoon basisonderwijs. Specifiek voor deze scholen werd een eenmalige hertelling op de eerste schooldag van oktober voorzien.
- In uitzonderlijke omstandigheden aan scholen voor het paramedisch, medisch, orthopedagogisch, psychologisch en sociaal personeel;
 - In uitzonderlijke omstandigheden aan scholen met meer dan één vestigingsplaats;
 - Aan internaten van het gemeenschapsonderwijs met minstens 10% aangroei.

Een ongunstig advies wordt verleend:

- Wanneer geen uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen;
- Voor aanvragen gericht op de vrijstelling van lesopdracht voor de directeur;

- Wanneer uitsluitend beoogd wordt boventallige personeelsleden in dienst te kunnen houden;
- Wanneer de vraag alleen neerkomt op het verlagen van de normen.

Het is evenwel niet zo dat, zodra een school aan één of meerdere van deze criteria voldoet, zij automatisch afwijkingslestijden, -uren of -lesuren toegekend krijgt. Omwille van het hoge aantal aanvragen dat jaarlijks ingediend wordt, is het noodzakelijk om keuzes te maken op basis van de grootste en meest prioritaire noden. Daardoor kan het zijn dat scholen die wel aan bovenstaande criteria voor het toekennen van afwijkingslestijden, -lesuren en -uren voldoen, er uiteindelijk toch geen toegewezen krijgen.